

CANADA

Utgittes hvarje Torsdag

Winnipeg, Man.

K. FLEMING, Redaktör.

Prenumerationspriset

Helt År	\$1.00
Halft År	0.50
Förskotts År	0.45
Helt År till Sverige	1.50
Halft År " "	0.85

Lokalager önskas i alla svenska samhällen och lemnas god provision. Korrespondenser, korta och intressanta smottas med tacksamhet.

Prenumerationsmedel bör skickas med Post- eller Express Money Order eller Registrerat brev till

CANADA,

Box 254, Winnipeg, Man.

Kontor: Room 1, HARRIS BLOCK

SKANDINAVISKA NYHETER. SVERIGE.

STOCKHOLM. En prins? Kronprinsessan af Danmark ämnar, enligt uppgift i en dansk tidning, tillbringa en längre tid af vintern i Stockholm för att vara hos prinsessan Ingeborg, som em ett par månader väntar sin nedkomst.

En riksdag rik på motioner. Att den nu i dagarna sammankallade riksdagen kommer att bli synnerligen rik på motioner af hvarjehanda slag, tror man sig med säkerhet kunna förutsäga. En marklig sadon, hvilken enligt hvad Sundsvallsposten förnunnat lär framföras af en af landets mest bemärkta riksdagsmän, är den, att medlemmar af kungliga huset må b fördras till militära befattningar endast efter fullgörande af forskriftsprot och enligt gällande genomgripande förändringar i strafflagsstiftningen, såsom boters utgående i fullgörande till taxerad inkomst samt försvarslöshetsstadgans omarbetsande. Äfven här motioner väckas om afskaffandet af polismyndigheternas domsrätt och om införandet af advokatstand.

Våra folkskolebyggnader. En för badeskolarna och lärarepersonalen viktig fråga skall i år behandlas i Sverige allmänna folkskollärareförenings 250 kretsar. Med anledning därav att k. m. uppdragat åt överintendentensambetet att uppgöra förslag till nya normalritningar för folkskolebyggnader har nämligen allmänna folkskollärareföreningens centralstyrelse beslutit inhemta kretsarnas uttalanden angående ändamålsenligaste anordningen af lärosalarna, lärarbostaden, skolans uthusbyggnader och skolmöblerna.

De gjorda uttalandena förde komma att sammanföras för att därefter överlämnas till k. m. eller till överintendentensambetet.

En ny lärobok i kristendom i stället för den nuvarande katekesen är ett önskningsmål, som med allt större och styrka framträd inom pedagogiska kretsar. På grund af inkommen motion har centralstyrelsen för allmänna folkskollärareföreningen beslutit att på enskild väg söka få till stånd ett förslag till en dylik lärobok — ett förslag, som sedan kan bilda utgångspunkt för en vidare diskussion i frågan.

Flera kvinnor i fattigvårdsstyrelsen. Revisorerna af fattig-

vårdsnämndens räkenskaper för år 1899 uttala sin anslutning till den uppfattningen, att flere kvinnor än hittills böra insättas i fattigvårdsstyrelserna. Samma uppfattning har uttalats af fattigvårdsnämndens revisorer flere gånger förut.

Nödhjälpsfonden för bohuslänska fiskare uppgår nu till öfver 54,665 kr., af hvilken summa de i dec. gifna testföreläsningarna på cirkus i Göteborg inbragte 11,661 kr.

Meningen är nu vara att i år bringa upp fonden till 100 tusen kr., så att pensioneringen af enklor och barn efter förolyckade fiskare skall kunna ta sin början nästa år.

Skydd för slagtnamn. Med anledning af riksdagens skrivelse har utarbetats ett förslag till förordning angående anteckning i kyrkobok om förändringellerantagande af slagtnamn, hvarjämte k. m. anbefallt länsstyrelser och konsistorier att till ecklesiastikdepartementet inkomma med uttalande öfver förslaget. Detta innehåller bl. a., att det nya namn, som någon vill antaga, lätteligen kan ge anledning till misslag vid slagförhållanden, så för ansökningen ej bifälls. Vid ansökningens inlemnande erlagges en afgift af 3 kr. För ömyndig gömlman ansökan. Om ansökningen godkänns, skall sökanden inom ett år anmala det nya namnets införande i kyrkoboken, ellys är godkännandet utan verkan.

Sveriges största angre. Å värfvet i Kiel har den af general-konsul Axel Johnson i Stockholm beställda Ångaren om 7,500 tons en erhållit namnet "Drottning Sophia".

Om sjösättning meddelas, att den varit synnerligen lyckad och vacker. Samme redare bygger för närvarande en systerbåt till den nu omnämnda. Dessa nybåtar, såväl som angaren "Oscar Fredrik", tillhörande samma redari, har varit betraktade af Gelitzarbolaget för att dels från Luleå, dels från Ofviken transporter järnmalm, för hvilken transport dessa båtar särskildt äro konstruerade.

ESKILSTUNA. Den d. 8 jan. aflidne med. juleldoktorn J. F. Irlman har donerat 20 tusen kr. för beredande af frisångar å hvarvarande husarett åt fattiga sjuka från staden.

Fabriksidkaren August Stenman har till minne af sin aflidne son donerat 2 tusen kr. till allmänna läroverket här, hvars räntan skall användas till premior eller understöd åt läroverkets lärjungar.

Försvunnen från staden är sedan annandag jul brefbäraren Henning Eriksson, sedan Åtskilliga år ägare af Eskilstuna gamla pantbank. Eriksson afreste nämnda dag till Stockholm och har sedan dess ej afhörts.

Enligt Eskilstuna Kuriren beräknas hans skulder till omkring 150 tusen kr., däröfver 90 tusen kr. i växlar.

GÖTEBORG. Nybyggnad för Göteborgs högskola. 450 tusen kronor till skänks. Konsul O. Ekman har till Göteborgs högskola skänkt 450 tusen kr. för uppförande af en nybyggnad för högskolan.

Stadsfullmäktige finga den 10 jan. påfärdsdagen af konsul W. Rohss' död mottaga i värdepapper, hufvudsakligen aktier i Bergslagsbanan, de båda förut omnämnda donationerna.

En million kronor öfverlemnades som gåfva till staden: Utdelning skall ske sedan räntefkastningen vuxit till 500 tusen kronor. Denna utdelning skall användas till befrämjande af Göteborgs handel, industri och kommunikationer, dock icke till sådana ändamål, som böra bekostas af de skattdragande.

Fonden skall förvaltas af en styrelse, tillsatt af stadsfullmäktige.

Den andra donationen, på 250 tusen kr., afsattes för bildande af ett konstandsmuseum, till hvilket staden bör lemnas totat, och hvars vårdande och förvaltning bör af staden öfvertagas.

Från Vesterberget ljuda nu dynamitskotten dagen lång, och arbetet med stadens befrämjande går raskt fram under ledning af en officer.

Staten har nu öfvertagit fastnäsbyggeriet, sedan löjtnant Crawford fullgjort sitt på entreprenad åtgärda arbete. Man springer nu samtidigt på flera olika ställen i berg. Nere vid älven arbetas på det blifvande flötkaringsbatteriet för minifinens skydd, hvilket snart torde vara färdigt. Längre upp i dalen har man påbörjat utsprängningen af en tunnel, hvilken kommer att sträcka sig långt in i berg och sammanbinda brunnarna för kanotornen. De grofva kanoterna komma nämligen att placeras i vridbara pansarboxar, hvilka återigen få sin plats i dalen. En af dessa kanotbrunnar har redan påbörjats och nedsprängts till ganska stort djup.

GEFLE. En storartad uppföring tyckes ingenför Kjellins å Gysinge bruk, lyckade försök att medels elektricitet få ankalla stål vara. För närvarande bedrifves denna fabrikation i en mindre byggnad å bruket. Tillsammans tillverkas omkring 1,200 kilo gram stål per dag i 6 utslag. Stålet är af utmärkt god beskaffenhet och roner stor afsetning. Till följd af den relativt mycket billiga tillverkningen blir vinsten särdeles stor, halst som sålet står i ett högt värde. Produktionsförmågan är emellertid allt för obetydlig, enär den elektriska kraften ej är tillräcklig.

För att fylla dessa behof äro nu planer upptejda, gående ut på anläggandet af en större kraftstation vid Dalälven, hvars rätt afsevärda fall man i så fall tänkt tillgodogöra sig.

HAPARANDA. Gift och gurgelvatten. Genom att använda ordinerad medicin som gurgelvatten i stället för att beagga den till utvärtes bruk ådrog sig, en femtonårig tjänstflicka Ida Persson i Åby döden sistlidna måndag.

Modern var ej laskunnig, och flickan hade missförstått doktorsordination. Flickan tjänade i Åstorp, hem kom därifrån sjuk efter att ha skött läkare, intog gifte i måndags och afled samma dag, oakadt läkare, som, använde magpump, blef tillkallad.

HAPARANDA. Brittittittitt... Eg landbo hade hos en urmakare i Haparanda köpt sig ett väckur, hvarpå han gick in i en butik

och stald under tiden uret på disken. Medan han för ett ögonblick lemnade uret ur sigte, försvann det. Man började söka det samma och frågade liot hvar, hvart det tagit vägen. Men ingen visste något härom. Plötsligen förmans ett värre pinglande och bullrande ur en sack, tillhörande en grannsocknebo till bonden. Och se, där låg det bortkomna uret. Grannsocknebon fick emellertid behålla det mot erlaggande af dess dubbla värde.

HEDEMORA. Å stadsfullmäktiges sammankallade beslut: enhälligt att antaga det af utsedda komiterade uppgjorda förslaget till ävågarbringande af tidsenlig belysning i staden.

Förslaget afser anläggandet af en elektrisk kraftstation vid Kvarnbackens, 4 km. från staden belagna vattenfall. Därför skall kraft hemtas för såväl yttre som inre belysning, äfvensom för driftvandet af industriella verk. Kostnaden beräknas till omkring 70,000 kr.

UJO. En bemärkelsedag för Hjo var sistlidne onsdag, då staden efter därom förut fattadt beslut valde sin första uppsättning af stadsfullmäktige. Valet omfattades med lifligaste intresse och kräde nästan en hel dag. I det samma deltog 137 personer och af stadens omkring 2,000 röstkommor cirka 2,300 vid valet till användning.

KRISTIANSTAD. En bild ur lifvet. En åboleper i en by nära 1 mil från Kristianstad gjorde bekantskap med en ung man under betkompanjen å skånska slätten för ett par år sedan. Följden

därpå blefvo förenade genom akenskap och öfvertogo den hemman brudens föräldrar ägde. Fadern till flickan ville dock, försigtigt nog, ej släppa tömmarna för löst efter för den ungesvarsonen, såvadan det i köpet bestämdes en viss penningbelopp till de gamla, som skulle gällas ur egendomen. Dessutom skulle åtnjuta ett årligt undantag. Så långt var allt godt och väl. Efter flyttningen vil emellertid den unge mannen föra häskotespiran allt för "eftertryckligt", hvarn omöjligt snart uppstod. De gamla kunde åtnjutas under svarsonens allförespotiska valde, utan aflyttade till en i närheten boende släkting. De medel de gamla hade innesamlat i egendomen kunde de ej utgå med mindre än lagens tillhjälp. Lagsökning skedde sistlidne efterhöst, men svarsonen kunde ej på något sätt erhålla medel till gäldande af skulden. I stället realiserade han sin lösegendom och antog tjänst som statare å en herrgård i närheten, lemnande hus och hem öde. Svärfadern följde emellertid sitt kraf och haromdggen såldes egendomen å utmätningssauktion.

LULEÅ. Jul två dagar för tidigt firade man i Å i Jouglaberg i Frostviken, Lappland, detta beroende därpå, att byinvånarna "kommit af dagräkningen".

En äfventyrlig vandring företogs häromdagen, af Lisa Herne från Kemi, hvilken inbjudits att fira julen hos bekanta i Karlsborg, Nederkalix, Norrbotten. Hon styrde sina steg öfver isen till Sesskarön och framkom på afonen till Granvik. Här gick hon ner i vatten och snösjörja, men

märktes af sågvakten och fördes till en gård, där man lyckades övertala henne att kvarstanna öfver natten. Morgonen därpå fortsatte hon, men gick vilse och irrade hela dagen omkring på isen utan att veta, hvilken kosa hon skulle taga. Natten tillbragte hon på en sten vid stranden. Så fortsatte hon på morgonen igen och kom till Sottisviken å Sesskar, där hon påträffade en person, som visade henne den kosa, hon borde taga. Kvinnan ansåg dock personen taga fel om kosan och tog denna enligt egen uppfattning samt började så sin vandring igen, tills hon tröttnade.

Dagen därpå, då två bröder Söderholm återvände från sitt arbete med vägutstickning, påträffade de kvinnan i en sorglig belägenhet. Hon hade fallit framstupa på knä helt nära en öppen vak u an att längre äga krafter att resa sig upp igen. Hufvudgelen i denna ställning stått, visste hon icke, men knäna hade kommit isen under desamma att smalta, så att vattenfyllda gropar härigenom hade uppstått, ur hvilka hon, som sagt, förgäflvs försökt resa sig upp igen. Utsvulten, förfrusen och nära nog halfdöd, blif hon omhändertagen och förd till deras hem, där hon genom lämplig behandling kvicknade till, men knäna voro förfrusna.

Utom föda hade kvinnan på sin tröttnande färd varit öfver två dygn.

NORRKÖPING. Tjänarinnan bekostade husbondens begrafning. Tre-tiontiden beizofs hemmansägaren J. R. Lilja i Lugnet, Rystad socken. Det var en stillf. begrafning och icke mindre än omkring 20 personer voro inbjudna till densamma. Hvad som emellertid mer anmärkt gaf begrafningen värde var, att den bekostades af en tjänstinn i huset, jungfru Johanna Bergqvist, som på detta sätt ville lögga i dagen sin tacksamhet till husbonden.

SÖDERHAMN. Ett ganska stort jordskalf märktes den 13 jan. vid half 9-tiden på afonen på vidt skilda platser i södra H. l. snöbland. Jordskalfvet åtföljdes af starka buller.

SUNDSVALL. Sundsvalls befatande. Den komite, som föllit af till sattes för att utreda frågan om anordnandet af sjöförsvaret för Sundsvall och omnåjd, hade nyligen sammankallat med för saken intresserade.

Sedan komiteens ordförande, major Cornel, omnämmt det resultat af hvilket komiteen kommit samt upplyst att kostnaderna för ett effektivt försvar beräknas till 952 tusen kr., höll kapten Schneidler ett föredrag om förutsättningar för ett sådant försvar, hur det skulle gestalta sig och åstadkommas. Därefter beslöts bildandet af en förening med uppgift att på frivillighetens väg söka anskaffa medel att kunna realisera komiteens förslag.

VISBY. 50-åriga smeden Jacobson i Tysteholms och 25-åriga hemmansägaren Rudolf Ringbom i Ringvide hemkommo efter en gemensamt företagen resa berusade den 11 jan. till Tysteholms. Gräl uppstod, under hvilket Jacobson sköt på Ringbom, som träffades af två skott, af hvilka ett i underlifvet och ett i hufvudet. Ringbom afled genast. Jacobson sköt sig härefter själf i munnen. Skottet var emellertid icke dödande. Jacobson har häktats och införpassats till länsfängelset.